

Ze života ZO ČZS - Pozvánka na XVIII. prodejní výstavu skalniček a bonsají, kterou pořádá **PROTĚŽ** - klub přátel skalek a bonsají Olomouc ve dnech 8. - 11. května 2013, v areálu odloučené budovy francouzské sekce Slovanského gymnázia na Pasteurově ulici v Olomouci (u OD Senimo). Otevřeno 8,⁰⁰ - 18,⁰⁰ hodin, v sobotu 8,⁰⁰ - 12,⁰⁰ hodin, vstupné 20 Kč, děti, studenti a důchodci 15 Kč.

Pozvánka na výstavy:

Jaro v zahradě - Borotín u Boskovic - arboretum – 1. – 12. 5. 2013

Tradiční prodejní výstava - cibuloviny, skalničky, trvalky, dřeviny, bonsaje, prohlídka arboreta. Otevřeno od 9 do 17 hodin.

4. 5. 2013 - Jarní jarmark, 9 až 15 hod. - Letos poprvé první sobotu v květnu proběhne v borotínském arboretu při jarní výstavě květin i jarmark. Nabídne návštěvníkům dekorace z drátků, keramiku, květinové výzdoby, textilní výrobky nejen pro děti, bižuterie, pletené košíky a mnoho dalšího. Vše bude doplněno posezením s občerstvením na nově opravené terase pavilonu odkud je nádherný výhled do okolních vesnic a na celý areál arboreta. Do programu jsou zapojeny zábavné atrakce pro děti i dospělé. Návštěvníci arboreta si tak mohou vyzkoušet provazochodecká lana a skákací boty s odborným dohledem. Mohou i využít vyhlídkové jízdy na bryčce tažené koněm. V arboretu se také nachází koutek s menším stádem ovcí a koz.

Floria jaro 2013 - Kroměříž - 4. - 12. 5. 2013

37. ročník celostátních prodejních zahradních výstav **Floria** a **1. ročník** speciální výstavy jarních cibulovin – tulipánů a narcisů. Zahradní výstava Floria JARO 2013 v Kroměříži zůstane v mnohém tradiční. Zejména v kvalitní nabídce zahradnických center, v široké nabídce květin, stromků, keřů, sazenic a zahradního zboží. To, že byste na výstavě Floria JARO 2013 nenašli většinu "svých" kvalitních zahradníků z Věžek se bát nemusíte. Zahrady na výstavišti v Kroměříži navrhovali a realizovali právě zahradníci z Věžek, kteří na Florii léta vystavovali a právě tito zahradníci pomáhali vytvořit jedinečné zahrady nového výstaviště v Kroměříži. Od 4. do 12. května bude na výstaviště Floria jezdit speciální autobusová linka.

Pravidelný spoj pojede na trase: vlakové nádraží Kroměříž - Milíčovo nám. - výstaviště

Výstava skalniček - Ostrava-Poruba - 10. - 11. 5. 2013

Pořádá Klub skalničkářů ADONIS-Ostrava ve výstavním sále na novém působišti - Stanice mladých přírodovědců, ul. Čkalovova, Ostrava-Poruba. Na výstavě uvidí návštěvníci všechny nejdůležitější druhy skalniček, kvetoucích v tuto dobu. Na výstavě bude zajištěna odborná poradna a prodej rostlin.

Otevřeno v pátek od 9⁰⁰ do 17⁰⁰, v sobotu od 8⁰⁰ do 12⁰⁰ hodin.

Jinošovské studánky – Jinošov, okr. Třebíč - 18. 5. 2013

ZO Český zahrádkářský svaz Jinošov za podpory OÚ Jinošov, OÚ Pucov, OÚ Hluboké a OÚ Krokočín zve přátele přírody **18. května na 35. Jinošovské studánky**. Od 8.00 do 10.00 hodin prezentace turistů na návsi v Jinošově. U studánek vítání turistů chlebem a solí. Od 12.00 hodin občerstvení s táborákem u rybníka Bělizna, vystoupení ZumbAtomic Petry Kormošové a hry pro soutěživé děti. Po ukončení trasy může každý účastník směnít startovné za ceny ve věcné tombole! Celý program bude doprovázet živá hudba DUO Ocmanice. Délka trasy 12 km, více najdete na: <http://www.jinosov.cz/index.php?ipage=studanky>

◀▶ ☀ Ochrana rostlin na zahrádce v červnu:

Uvedený kalendářní přehled je použit s laskavým svolením autorů publikace:

Účinná ochrana zahradních plodin - Josef Horák, Jaroslav Rod, ([GRADA](#) – 2011) ↓

◀▶ Při silném infekčním tlaku **houbových chorob** (vlhké a teplé počasí) provádíme i v červnu **ošetření proti houbovým chorobám jádřovin** (padlí a strupovitosti). Z přípravků doporučuji buď Talent, nebo Topas 100 EC. Oba působí proti oběma jmenovaným chorobám. K prodloužení účinku a oddálení vzniku rezistence se kombinují s kontaktními preparáty, např. Dithanem M 45. Jakmile však infekční tlak pomine, vracíme se zpět k samotným kontaktním přípravkům, proti strupovitosti tedy použijeme např. Dithane M 45, proti padlí přípravek na bázi síry Kumulus WG.

◀▶ Začátkem června dochází především ve vyšších polohách, při teplém a vlhkém počasí (v době zrání Rychlice německé) k počátkům infekce, která způsobuje **skvrnitost listů třešně a višně**. Zde kromě přípravků Dithane M 45 a Delan 700 WDG (není v drobném balení), které působí pouze preventivně, je možné použít účinnější preparáty, a to Syllit 65 WP, výběhový Baycor 25 WP, případně Talent.

◀▶ Začátkem června ošetřujeme zejména jabloně **proti obaleči jablečnému**, který způsobuje červivost plodů. Využíváme především signalizaci pomocí feromonových lapáků (např. s názvem Deltastop CP), Ten, kdo feromonový lapák do koruny jabloně nevyvěsil a zjistí na stromě první červivý plůdek, musí okamžitě použít k ošetření Biobit XL, organofosfát Reldan 22, nebo výborně účinkující systémové přípravky - neonikotinoidy Mospilan 20 SC či Calypso 480 SC. Samozřejmě jediné správné určení potřeby ošetření je pomocí lapáku. Po vrcholu náletu obaleče použijeme za 3-5 dnů biologický larvicid Biobit XL nebo za 7-10 dnů Reldan 22, Mospilan 20 SP, Calypso 480 SC. Nově se zavádí do ošetření proti obaleči přípravek SpinTor, je šetrný k životnímu prostředí, působí jako požerový a kontaktní insekticid, účinkuje především na larvy ale i na dospělce.

◀▶ Na samém počátku června se mohou objevit především **na broskvoních a meruňkách** při vlhkém počasí šedohnědé skvrny na listech, někdy i na letorostech ale především na plodech (převážně blízko stopky) Jde o **strupovitost peckovin** (*Fusicladium carpophila*). Pokud je to možné je třeba likvidovat napadené listy, u meruňek omezují výskyt této choroby přípravky proti hnědnutí listů (výběhový Baycor 25 WP, Dithane DG Neotec, Syllit 65 WP, Talent) a u broskvoní přípravky proti padlí (Kumulus WG, Talent, Horizon 250 EW).

◀▶ Po 10. červnu začíná nálet mouchy **vtule třešňové**. Ta způsobuje červivost třešňových zrajících v červenci a v srpnu. Pozor - zde je optimálním řešením použití přípravku Calypso 480 SC. Má ochrannou lhůtu 14 dnů. Dále je povolen k ošetření třešňových i višňových Mospilan 20 SP. Nálet vtule třešňové se dá ozřejmit pomocí speciálních žlutých lepových desek vyvěšených do korun stromů. Bývá to obvykle v době, kdy v přírodě kvete bez černý. Proti vrtuli ošetřujeme vždy dvakrát v desetidenním intervalu. První postřik načasujeme za 7-10 dnů po začátku náletu tohoto škůdce, další postřik opět za 7-10 dnů. Metodiky dokonce dovolují použít k prvnímu postřiku proti dospělcům i přípravek obsahující pyrethroid deltametrin, např. Decis Mega. K ošetření višňových vrtulí lze použít též Reldan 22.

◀▶ Každoročně se na ovocných stromech a na bobulovinách vyskytují listové **mšice**. Zde nesmíme váhat a včas proti nim použít Pirimor 50 WG.

▶▶ ☀ Nutné práce na zahrádce v červnu: použité informace jsou čerpány: www.zahradkari.cz: ↓

▶▶ Červen přináší majiteli zahrádky první čerstvé ovoce. Již začátkem měsíce je možné sklízet některé - ty z nejranějších odrůd jahodníku. Jahody je doporučeno sklízet pokud možno dopoledne, aby orosené plody alespoň zčásti oschly. Vlhké plody (např. sklizené v deštivém období) se brzy kazí a proto je nutné včasné zpracování. Z porostu je třeba odstraňovat a likvidovat nahnílé a mumifikované plody, které jsou zdrojem šíření infekce - zvláště za vlhka, nebo v přehoustlém porostu.

▶▶ Tam, kde jsou příznivé klimatické podmínky, sklízí se v polovině měsíce - pokud jsou plody dostatečně vyvinuté - zelený angrešt pro kompotování. Pokud jsou plody po zanedbání ochrany napadené americkým padlím angreštovým, tak je nepoužíváme ke konzervování, ani je nejíme čerstvé, ale likvidujeme je ohněm nebo cestou odpadků do popelnice. Potom nám již dozrávají rané odrůdy rybízu a koncem měsíce i první maliny. Plody, které chceme použít k přímému konzumu, nebo zpracování (marmelády, sirupy apod.) se nechávají plně vyzrát.

▶◀ Na začátku měsíce (podle signalizace) ošetřete jabloně proti [obaleči jablečnému](#) některým z povolených přípravků.

▶◀ Nepropásněte ani termín chemického ošetření proti vrtuli třešňové, která způsobuje červivost plodů - po 10. červnu (obvykle v době, kdy začíná kvést černý bez) a začíná nálet škůdce, nálet škůdce prozradí i vyvěšený žlutý lapák. Jakmile se objeví první mšice, postříkejte jen skutečná ohniska - organofosfáty likvidují i přirozené predátory mšic. Nezapomeňte zabránit mravencům v přístupu na stromy např. lepovým pásem - ty mšice rychle roznesou po celém stromu.

▶◀ V případě silného infekčního tlaku strupovitosti a padlí (podporováno vlhkým a teplým počasím) ošetřujeme jádroviny během celého měsíce.

▶◀ Kontrolujeme místa roubování a všechny falešné výhony, vyrostlé vedle přirostlého roubu vylamujeme, čímž umožňujeme lepší proudění mízy do roubu. Vylamujte a odřezávejte rovněž všechny nežádoucí vlky, rostoucí ze starého dřeva.

▶◀ I když ovocný strom sám redukuje počet nasazených plodů tzv. červnovým propadem, je důležité v případě velké násady další [ruční protrhávání - probírka](#), aby plody měly co nejlepší podmínky pro vývoj. Ovoce tak doroste do větší velikosti, lépe se vyvine a vybarví a strom se zbytečně nevyčerpá. Platí to nejen o jablkách, ale rovněž o broskvích.

▶◀ Je-li delší doba sucho a patrný nedostatek vláhy, je třeba stromky z podzimní a jarní výsadby důkladně zalít. Opěry stromků bobulovin je nutné zkontrolovat a poškozené (uhnilé apod.) hned opravit, neboť při vyšší úrodě by mohlo dojít k polámání korunky při dozrávání, kdy se hmotnost plodů zvětšuje. Spadané plody sbírejte včas - moniliózní likvidujte, zdravé zpracujte.

▶◀ Po sklizni jahod (koncem měsíce) ošetřete jahodník. Je-li porost již starý, tak jej zrušte, ostatní zbavte plevelů, okopejte a přihnojte. Vyskytla-li se vám na rostlinách bílá, či fialová skvrnitost, tak porost sežňte a postříkejte povoleným přípravkem. Po sklizni se rovněž stříká proti roztočiku jahodníkovému.

▶◀ Pokračujeme s [mimokořenovou výživou](#) jádrovin a peckovin zvláště u náročnějších odrůd na méně úrodných stanovištích. Mimokořenovou výživu můžeme použít také u většiny druhů zelenin na zahrádce.

▶◀ U révy sledujte zdravotní stav a podle potřeby opakujte postřiky proti plísni šedé a peronospoře. Půdu u keřů udržujte v kyprém, bezplevelném stavu pravidelnou okopávkou a plečkováním, vylamujte zálistky ze zásobních čípků a včas vyvazujte letorosty, aby nedošlo k vylámání.

▶◀ Pokud máte na zahrádce [kiwi](#) nezapomeňte ho prořezat, pokud vám neplodí zjistěte si zda máte samčí i samičí rostlinu.

▶◀ Na zeleninových záhonech zažíváme intenzivní útoky plžů, lze se proti nim bránit různými návnadovými přípravky, záhonky s mladou zeleninou můžeme obsypávat dusíkatým vápnem nebo popelem, ale na zahrádce lze zvolit i [biologickou ochranu](#) pomocí parazitických hlístic.

▶◀ Jako čerstvá zelenina se začíná sklízet zelený hrášek, rané kedlubny, ředkvička, salát. Po sklizni je třeba uvolněné záhony urovnat a zpracovat pouze mělce (motyčka, hrábě) a co nejdříve na ně vysít další kulturu (kopr, hrách, mrkev, či keříčkové fazoly pro podzimní sklizeň), abychom co nejvíce šetřili s půdní vláhou. Též je možné vysazovat [pór](#) a podzimní košťáloviny, pro podzimní zářijovou sklizeň vysít letní hlávkový salát. Vždy za 14 dní se pěstovaná zelenina (celer, [okurky](#), papriky, rajčata) doporučuje [přihnojovat](#). Na zahrádce nezapomeneme nechat místo pro záhonek květáku podobné brokolice, která není tak pěstitelsky náročná, jako květák.

▶◀ Po větších deštích je dobré záhony nakypřit, aby se nevytvořil škraloup. Zeleninu je třeba včas odplevelovat, aby plevel nedorostl do fáze kvetení a často ji okopávat, aby se šetřila půdní vlaha. Košťáloviny a okurky nakopčete. Okurky je třeba zalévat přímo k rostlinám, aby voda nepřišla na list. [U hnojivého roztoku](#) volte raději nižší koncentraci, aby nedošlo k popálení rostlin.

▶◀ S častou zálivkou nezapomeňte na celer, který je na vláhu zvláště náročný ve formě hnojivé zálivky. Do vody se pro celer rozpouští plná hnojiva, staří praktici míchají do vody zředěnou močůvku. U brambor mimo udržování kyprého povrchu hrůbků sledujte pečlivě zdravotní stav rostlin a podle potřeby stříkejte proti plísni bramborové. Příp. výskyt mandelinky bramborové je dobré likvidovat mechanicky (sběrem), v případě větší plochy použít některý z povolených přípravků.

▶◀ Po sklizni zeleniny všechny rostlinné části, vhodné ke kompostování, kompostujeme spolu s nekvetoucím plevelem, zbytky trávy po pokosu a dalším vhodným materiálem. Nezapomínejte ani na své pařeníště - větřte a zalévejte nejlépe v dopoledních hodinách, aby rostliny stačily do večera oschnout. Při pečování o zeleninu na volných záhonech myslte na dostatečnou zálivku až navečer, kdy je dodaná vlaha rostlinami lépe využita.

▶ ◀ Soustavnou péči si vyžaduje [trávník](#), který je při správném udržování opravdovou ozdobou zahrádky. Pokos trávy provádějte často, za teplých a suchých dnů nezapomeňte v podvečer na závlivku. Protože se častým sečením porost vysiluje, nezapomeňte ani na přihnojování. Pokosenou trávu (bez rostlin ve stadiu květu) je možné využít na mulčování.

▶ ◀ V tomto měsíci je vhodná doba na stříhání živých plotů z opadavých listnáčů (ptačí zob, pustoryl, zimolez aj.). Tvarovací řez se provádí tak, aby po ostříhání byl plot ve spodní části mírně širší, než v horní. Odkvetlá květenství některých listnáčů je třeba včas odstraňovat, aby se rostliny nevyčerpávaly tvorbou semen (pěnišníky, pustoryly). Také u keřů růží se odstříhávají odkvetlé výhony, plané výhony včas odstraňujte. Chcete-li docílit velkých květů na delších výhonech, řežte hlouběji (na 2 - 3 zjevně vyvinutá očka). Záhon růží odplevelujte a kypřete.

▶ ◀ Tulipány a narcisy nechte po vyjmutí ze země zatáhnout, očistěte cibule a i s listy zavěšte k doschnutí na suchém místě. O záhony s letničkami, jiřinkami a ostatními květinami pečujte pravidelnou závlivkou podle potřeby, kypřením a odplevelováním. Některé trvalky (floxy, lupiny a ostrožky) můžete po odkvětu hlouběji seříznout.

▶ ◀ Pokojovým květinám dopřejte polostín v zahrádce, kde je zapustíte i s květináčem do země. Ten, kdo tyto možnosti přenesení květin do venkovních podmínek zahrádky nemá necht' alespoň včas větrá. Nezapomeňte je dostatečně zalévat.

▶ ◀ Blíží se prázdniny a zvýšený pohyb dětí po zahradách a ve volné přírodě, již nyní bychom je měli varovat, které rostliny jim mohou být [nebezpečné](#).

Změny při prodeji zahrádek získaných od státu Od ledna 2013 začal platit zákon č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu, který výrazným způsobem mění postup prodeje zahrádek získaných úplatným převodem od státu na základě zákona č. 95/1999 Sb., jenž byl tímto novým zákonem **zrušen**. Současně se zřízením Státního pozemkového úřadu byly zrušeny Pozemkový fond České republiky, pozemkové úřady a Ústřední pozemkový úřad včetně jejich účtů. Postup prodeje zahrádky, kdy majitel nabídnul na základě předkupního práva pozemek Pozemkovému fondu za stejnou cenu, za kterou pozemek získal, a ten pak pozemek dále prodal za obdobných podmínek novému zájemci, již neplatí. Prodej je nadále realizován za **cenu obvyklou**. Nový zákon 503/2012 Sb. již neobsahuje zvýhodnění zahrádkářů. Nově bylo omezeno předkupní právo na dobu 5 let.

Více najdete na: http://www.zahradkari.cz/dokumenty/prevod_zahradky.php

Saňte se zahrádkářem v Šumperku

Základní organizace ČZS Vyhlídka Šumperk nabízí zájemcům do užívání několik **volných zahrádek** na okraji města. Zahrádky mají rozlohu od 72 m² do 343 m² a nacházejí se v různých částech osady....

- ▶ **Poradenská služba – každou středu, mimo 1. v měsíci, mezi 13.⁰⁰ a 16.⁰⁰ hodinou** (na sekretariátě ÚS ČZS) ZO ČZS si mohou vyzvednout na sekretariátě ÚR ČZS v Olomouci, tř. 1.máje 5, každou středu, mimo 1. v měsíci:
 - ▶ **členské známky na rok 2013 + ke každé známce zdarma „Rukověť zahrádkáře 2013“ + kalendářik ČZS.**

▶▶ CD a publikace k objednání a zakoupení na ÚS ČZS Olomouc:

- ▶ **CD:** Choroby a škůdci zahradních rostlin – aktualizovaná a doplněná verze (2012), J. Rod / cena 50,- Kč
- ▶ **CD:** Výstavy ČZS – nově zpracované CD – pro členy ČZS - lze objednat na ústředí / cena 50,- Kč
- ▶ **publikace:** pomologie: **Jádroviny a Peckoviny** – Bc. T. Jan a Ing. D. Nestrta – cena 120,- Kč za jeden díl při odběru obou dílů
- ▶ **publikace:** pomologie: **Drobné ovoce a skořápkoviny** - Bc. T. Jan a Ing. D. Nestrta – cena 295/ks, při odběru nad 10 ks 220,- / ks
- ▶ **publikace:** pomologie: **Jádroviny + Peckoviny + Drobné ovoce a skořápkoviny** - Bc. T. Jan a Ing. D. Nestrta – cena 399,- / za 3.díly
- ▶ **publikace:** Zahrádkáři v Čechách a na Moravě – ČZS – cena 50,- Kč vč. poštovního a balného na základě objednávky ZO nebo ÚS
- ▶ **CD: Vinná réva – k dispozici na Jarní výstavě Flora Olomouc, v informační službě pavilonu H**

Telefonické dotazy mimo středu Vám zodpoví členové ÚS ČZS Olomouc:

Předseda – J. Rod, tel.: 723 339 521, e-mail: jaroslav.rod@centrum.cz

tajemník - J.Skarupský, tel.: 605 127 698, e-mail: j.skarupsky@seznam.cz

hospodář – J. Kačerová, tel.: 775 639 152